

РЕШЕНИЕ

№ 7065

гр. ..., 17.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 182 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател:

при участието на секретаря ...

като разгледа докладваното от Гражданско дело № 20201110155406 по описа за 2020 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от П. К. В., срещу ЕТ „...“, ЕИК ..., за осъждане на ответника да заплати на ищцата следните суми: сумата 1750 лева, представляваща авансово плащане по разваления между страните договор и неоснователно получени от ответника; сумата от 177,92 лева, представляваща мораторна лихва върху посочената сума, считано от 6.11.2019 г. до 5.11.2020 г.; сумата от 1250 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, подробно посочени по суми и пера; сумата от 1250 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху всички суми, представляващи главница, от датата на исковата молба до окончателното погасяване на задължението.

В исковата молба се твърди, че между ищцата и ответника бил сключен договор № ... от 6.11.2019 г. за демонтаж на стара дограма и покрив, изработка и монтаж на нова дограма и покрив на терасата в притежаваното от нея жилище. При сключване на договора ищцата твърди, че платила дължимия аванс от 1750 лева. Твърди, че ответникът започнал работа по договора, но не завършил същата в уговорения срок. След демонтажа на старата дограма на 13.11.2019 г. същият започнал работа по изграждане на новата конструкция на 13.03.2020 г., като тогава била поставена металната конструкция на покрива. Впоследствие, до юни 2020 г. контактите между страните се осъществявали само по телефона. Тъй като ответникът не извършил работата до юни 2020 г., а поради състоянието, в което оставил

терасата – незавършен покрив, същата започнала да се наводнява, а металната конструкция, върху която трябвало да се извърши монтажа – да ръждясва, ищцата твърди, че на 28.08.2020 г. изпратила уведомление до ответника за разваляне на договора на електронната поща, по която страните комуникирали по повод сключването му. Поканила ответника да заплати претендираните в настоящото производство суми доброволно, но не получила никакъв отговор. Твърди, че имуществените вреди се изразяват в разходите, които е заплатила за отстраняване на щетите по терасата, възникнали поради неизпълнението на ответника, като в тази връзка сочи какви са направените от нея разходи по пера. Претендира и сумата от 1250 лева за претърпени от нея неимуществени страни – болки, страдания и притеснения, заради течовете, разрушенията, неудобствата, които претърпяла поради неизпълнението от страна на ответника на задълженията му по договора. Соочи, че пред СРС е било образувано производство по реда на чл. 207 ГПК за обезпечаване на доказателства. Претендира и направените по делото разноси, както и разноските, направени в производството по чл. 207 ГПК.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът не е подал писмен отговор на исковата молба.

В проведеното по делото открито съдебно заседание ищцата поддържа предъявените икове, а ответникът ги оспорва.

Като разгледа доказателствата по делото с оглед твърденията и възраженията на страните съдът намира за установена следната фактическа обстановка:

Съгласно представена на лист 64 по делото оферта ответникът е предложил на ищцата закупуване на дограма, с доставка и монтаж, както и изграждането на покрив на цена от 2918 лева с ДДС.

Съгласно представен на лист 65 по делото Договор № ... на 06.11.2019 г. между ЕТ „...“ като изпълнител и П. В. като възложител е сключен договор с предмет доставка и монтаж на конструкция „покрив сандвич панел 5 см“ и врати „метални, интериорни, алуминиеви PVC „...“ 5 КАМ, за сумата от 2918 лева, при аванс от 1750 лева, и срок на извършване на работата – 30 - 40 дни от подписване на договора.

Съгласно представено на лист 18 по делото уведомление в екземпляр, който не позволява възприемане на текста на уведомлението в цялост, ищцата П. В. е известила ответника, че прекратява договора и е предложила извънсъдебно уреждане на отношенията, като ответникът ѝ заплати сумата от

4250 лева в рамките на три работни дни от получаване на съобщението по посочена от нея банкова сметка. Видно от представената на лист 20 по делото бележка от куриерска фирма „...“ на 12.08.2020 г. адвокат Л. Н. е изпратила на „...“ ЕТ пратка с номер на товарителницата № ..., като от представената на лист 23, страница втора по делото справка от сайта на куриерската фирма, изпратената пратка не е потърсена от получателя, поради което е била върната на подателя.

Съгласно представено на лист 25 по делото копие от електронната поща, на 28.08.2020 г. от имейл адрес: *** до имейл адрес: *** е изпратен файл с наименование „уведомление“.

Съгласно заключението на изслушаната съдебно-техническа експертиза в производството по обезпечение на доказателства, а именно производството по гр.д. № 49483/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 162 състав, представено в писмен вид на лист 34-36 от гр.д. № 49483/2020 г., процесният апартамент се намира на последния ... етаж на ..., който е построен през 1972 г. Към кухнята на жилището има тераса, на която се излиза от кухнята. Вещото лице посочва, че с построяването на сградата терасата-балкон е била отворена. Поради факта, че долните тераси са покрити с балконите на горните, а тази на последния етаж няма покрив, повечето тераси на този етаж са покрити с навеси или са остъклени. Долната част на процесната тераса, от предната страна е с парапет от тънки стоманенобетонни панели с височина 90 см. От външната страна на терасата е била изпълнена пръскана мазилка, която е запазена и в момента на изготвяне на експертизата. Пред парапета има иззидана стена от газобетон 10 см. Откъм балкона тази стена е измазана /шпаклована/ с циментово лепило и стъклофибърна мрежа с обща площ 5 кв.м. В резултат на това, че терасата не е била покрита през зимата, от намокряне и замръзване шпакловката е била обрушена и се показва стъклофибърната мрежа. След покриване и остъкляване на терасата, подпрозоречният парапет е необходимо да се прешпаклова. Вещото лице посочва, че на терасата има монтирана конструкция, която е следвало да поддържа покрива от сандвич панели и новата дограма съгласно приложената по делото оферта. Конструкцията е следвало да бъде изпълнена с квадратни тръби 40/40 мм. На мястото същата не е изпълнена съгласно офертата, а е изпълнена с квадратни тръби 30/30 мм. Заверките към стария парапет и на цялата конструкция са извършени

некачествено. Конструкцията е била минимизирана некачествено и е ръждясала на някои места. Колоните са заварени върху стария парапет. Според експертизата тази конструкция не може да понесе покрива и новата дограма. За остъкляване и покриване на балкона следва тази конструкция да бъде демонтирана и да бъде изпълнена нова с необходимите якостни качества. Вещото лице посочва, че в момента на изготвяне на експертизата терасата не разполага с покрив. От кухнята към терасата има монтирана слепен дървена дограма, като същата е била предназначена за външна по време на построяване на сградата. Поради това, че терасата се намира на последния етаж дограмата е била подложена на атмосферни влияния и е започнала да се амортизира. За предотвратяване на пълното амортизиране на дограмата и навлизането на вода в кухнята този балкон е бил закрит и остъклен. В момента на изготвяне на експертизата дограмата не е била в добро състояние, като под прозореца навлиза вода, която е обрушила шпакловката под прозореца от вътрешната страна. От навлизането на водата е деформирана и рамката на вратата, която се отваря и затваря трудно. В резултата на това и износването на самата дограма, която е на около 50 години, е необходимо същата да бъде подменена след остъкляването на балкона. Вещото лице посочва, че цялата стена между кухнята и терасата от вътрешната страна следва да бъде прешпаклована и боядисана. В заключение е посочено, че конкретните щети не биха се реализирали при остъклена и покрита тераса. Същото е изготвено през месец октомври 2019 г. При разпита си в съдебно заседание по гр.д. № 49483/2020 г. /протокол на лист 38, стр. втора от гр.д. № 49483/2020 г./ вещото лице посочва, че в момента, когато е извършил оглед на терасата е имало следи от течове, тъй като предният ден е валил дъжд, като не е възможно течът да е от друго. По отношение на дограмата вещото лице посочва, че тъй като същата е с голяма степен на амортизация при дъжд може да навлиза вода в кухнята.

Съгласно заключението на изслушаната допълнителна съдебно-техническа експертиза в производството по гр.д. № 49483/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 162 състав, представено в писмен вид на лист 55-56 от гр.д. № 49483/2020 г., стойността за прешпакловане на подпрозоречния парапет е 72,50 лева. Сумата, необходима за демонтиране на съществуващата към момента на изготвянето на експертизата стоманена конструкция и поставяне на нова такава с размерите по договора, а именно – квадратни

трябни 40мм/40мм, е в размер на 1215 лева, от които за доставка и монтаж на покривни сандвич панели – 650 лева и за поддържаща метална конструкция – 565 лева. По отношение на вътрешната стена на кухнята вещото лице посочва, че тя следва да се преобоядиса цялата стена под прозореца , за което са необходими 60,86 лева. Допълнителната експертиза е изготвена през месец декември 2020 г. При разпита си в съдебното заседание, проведено на 26.01.2021 г. /протокол на лист 58, стр. втора по гр.д. № 49483/2020 г./ вещото лице посочва, че при определяне на цените е взело предвид обстоятелството, че се касае за малък обект, на последен етаж, в кооперация, в която се живее, като за стойността на поддържащата покрива метална конструкция е използвал цената по офертата, тъй като според него тя е най-близка до пазарната.

Съдът кредитира заключенията на вещото лице като компетентно изготвено и обосновано, и предоставящо пълен отговор на всеки от поставените въпроси, поради което обяви, че ще го използва при изграждане на доказателствените си изводи.

При разпита си в съдебно заседание, проведено на 29.01.2024 г. свидетелят ..., живеещ на семейни начела с ищцата, /протокол на лист 71, стр. втора по делото/ дава показания, че откакто с ищцата живеят в апартамента в ж.к. „...“ говорят, че трябва да направят ремонт на терасата и през 2019 г. пристъпили към наемане на въпросната фирма, която им препоръчали познати. Свидетелят потърсил информация в интернет за фирмата, но не намерил такава, поради което бил против ангажирането на същата с ремонта на терасата. Посочва, че са наели въпросната фирма и съгласно договора нещата са изглеждали добре – 30 - 40 работни дни срок за изпълнение и около 3000 лева е била цената. От фирмата направили посещение, за да вземат размери преди да започнат работа и да се уточни кое как ще се изгради. Свидетелят посочва, че е било необходимо да се подготви терасата, за да може да се монтира дограма, тъй като самата тераса не е можела да издържи конструкцията и е трябвало да се удебелят стените с тухли, като дадените от фирмата указания били изпълнени. Свидетелят твърди, че след изтичането на срока, при позвъняване по телефона чували като отговор от фирмата „да, забавихме се малко, другата седмица ще дойдем, стига да е хубаво времето“. Терасата била остъклена и затворена и кикога не е била пригодена да бъде отворена, като именно в това бил проблемът, че когато я отворили, трябвало

да я затворят бързо, за да не мухлясва. Това затваряне се случило след две години, тъй като отварянето на терасата се случило зимно време, но чак март месец дошли хора от фирмата, за да монтират металното съоръжение, което да крепи дограмата. Цялата зима терасата била отворена. През март месец служители на фирмата монтирали металните тръби, но другата част - не отговорили, че още не са поръчали дограмата. Това се случило март 2020 г., като през месец юни 2020 г. свидетелят заявил на управителя на фирмата, че да върне парите, а той отговорил, че това няма как да стане това. Свидетелят твърди, че въпросната конструкция била монтирана от майстори, които не могли да закрепят конструкцията в бетона и свидетелят още тогава се притеснявал дали въпросната конструкция ще издържи. Разбрал, че и профилите не са по договор, а са по - тънки. Две години по-късно свидетелят и ищцата си направили дограмата и от фирмата, която ползвали след това им потвърдили, че е по-добре да сменят конструкцията. Разход за премахване на железата бил около 250 лева. Когато се разбрало, че ще ходят на съд, нямало как да се затвори терасата, тъй като имало назначено вещо лице за експертиза и терасата останала незатворена около година – година и половина. В резултат на това трябвало да се измажат наново тухлите и самият под протекъл, тъй като терасата не била пригодена да е отворена. Около 500 лева струвало да се поправят тези щети. Дограмата се подула и когато започнело да вали дъжд, водата влизала вътре и се наложило да се закупи втора употреба от ... дограма за около 500 лева, като впоследствие били направени и разходи за изграждането на новата дограма. Тази ситуация се отразила на свидетеля и на ищцата, които си имали очакваните спорове, които продължават и до деня на заседанието, защото свидетелят е трябвало да излезне от работа, за да дойде на съдебното заседание. Съседите на ищцата и свидетелят им препоръчали въпросната фирма. Свидетелят твърди, че е имало обаждане от ответната фирма през лятото, около 7-8 месеца след като срокът на договора бил изтекъл. От ответната фирма позвънили на ищцата и казали, че съжаляват, като предложили да си довършат работата, но не се знае кога може да стане. Предложили заплащането на сума като неустойка, която не може да покрие щетите по терасата, на която вече били нанесени щети през зимата и тя била за ремонт. По договор трябвало терасата да е довършена до края на декември.

Съдът намира, че показанията на свидетеля ... следва да се преценят с

оглед на чл. 172 ГПК като такива на заинтересовано лице.

В показанията си, дадени в съдебното заседание, проведено на 29.01.2024 г. свидетелят ..., брат на ищцата, /протокол на лист 72, стр. втора/ дава показания, че с ищцата са в добри отношения и се виждат почти всяка седмица. Свидателят заявява, че това е наследственият им апартамент. През 2019 г. ищцата предприела ремонт там, като намерила фирма, която да направи ремонта и през октомври 2019 г. наела представителя на ответната фирма да направи оглед на терасата и да обсъдят как ще бъде направена дограмата, с какъв покрив и т.н. На 06.11.2019 г. свидетелят и ищцата отишли до офиса на фирмата в кв. „...“ и заплати сумата от 1750 лева като капаро за изпълнението на поръчката, за което от фирмата не им издали документ и им казали, че като бъде изпълнена поръчката, ще им издадат такъв. Стойността на поръчката била около 2900 лева за срок до Нова година – за около месец да бъде направено. Седмица след заплащане на сумата за капаро от фирмата дошли да демонтират старата дограма. Свидателят твърди, че терасата не е тип ложи, както са панелните блокове, а е от старите панели и е изнесена напред, на предпоследен етаж е и няма покрив отгоре, като директно вали на балкона и съответно в стаята. След демонтажа на старата дограма трябвало да се изгради основа с тухла, за което ги посъветвал човека от фирмата, което изискване било изпълнено още същата седмица и до Нова година трябвало всичко да е готово. Но едва през март месец 2020 г. от фирмата дошли да направят основата с винкелите за изпълнението на поръчката. За този период на терасата нямало покрив и започнало да се руши това, което било направило заради зимата. Започнала да се руши шпакловката по стените. Съседите отдолу се оплакали, че им е прокапало, тъй като е навявало и е просмукало през плочата. Ищцата се изнервяла и започвала да се караха с човека, с когото живее на семейни начала, като двамата щели да стигнат до раздяла. В резултат на това се наложило се да търсим друга фирма, от която като прегледали тази конструкция, казали, че профилите са по-тънки и заварките не са качествено направени, поради което те не се наели да правят на тази конструкция дограма и покрив. Трябвало съответно да се демонтира всичко – наново да се изгради разрушеното. Ищцата и мъжът ѝ се карали всеки ден за този ремонт. Свидателят посочва, че ищцата вложила около 250 лева за тухлите, 500 лева за измазването вътре, 500 лева за новите тухли, след като се разрушили от влагата старите. Всичко това било съпроводено с нерви,

разпавии и напрежение. Ищцата, щом се сещала за случката, започвала да се ядосва. Договор от фирмата ответник направили в офиса, но нямало касова бележка за плащането на сумата за капарото. Свидетелят присъствал на подписването на този договор в офиса.

Съдът намира, че показанията на свидетеля трябва да се преценят с оглед на чл. 172 ГПК като на заинтересовано лице.

Съдът, като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, съгласно разпоредбите на 235 ГПК, установи следното от правна страна:

Предявени са обективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. трето 3ЗД, чл. 88, ал. 1 3ЗД и чл. 86, ал. 1 3ЗД.

По иска с правна квалификация чл. 55 ал. 1, предл. трето 3ЗД:

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 1, пр. 3 3ЗД подлежи на връщане полученото на основание, което е отпаднало с обратна сила. В ППВС № 1/28.05.1979 г. неизчерпателно са изброени хипотези на неоснователно обогатяване, при които намира приложение третия фактически състав по чл. 55, ал. 1 3ЗД, при който основанието съществува при получаването на престацията, но след това то е отпаднало с обратна сила, напр. при унищожаване на договорите поради пороци на волята, при разваляне на договорите поради неизпълнение /когато то има ретроактивно действие/, при настъпване на прекратително условие, когато сделката е сключена при такова условие, и др. В константната практика на ВКС се приема, че само при надлежно упражнено право за разваляне на договора, би могло да се иска реституция на даденото по него.

Ето защо, по иска с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. трето 3ЗД в тежест на ищеца е да докаже, че между страните е бил сключен договор от 6.11.2021 г. с предмет извършване на описаните в исковата молба строително-монтажни работи; разваляне на договора от ищцата, поради виновно неизпълнение на задълженията на ответника и заплащане от ищцата на сумата от 1750 лева, представляваща аванс по договора.

Между страните не се спори, а и от представения на лист 65 по делото договор № .../06.11.2019 г. се установява, че на 06.11.2019 г. между ищцата П. В. като възложител и ответникът „ЕТ „...“ е сключен договор за извършване на строително-монтажни работи в срок от 30-40 работни дни от сключването

на договора, при аванс в размер на 1750 лева.

В съдебното заседание, проведено на 29.01.2024 г. представляващият ответното дружество – ... /протокол на ли ст 73 по делото/ поддържа, че доказателство за плащане на сумата от 1750 лева като капаро по договора е самият договор. Съдът намира, че това изявление на основание чл. 175 ГПК следва да се цени като признание на неизгоден за страната факт, който се ползва с доказателствена стойност, чиято проверка се извършва при съпоставяне с останалите доказателства по делото.

При съвкупната преценка на представения по делото договор и изявленията на представителя на ответника, както и показанията на свидетеля Владимиров, съдът приема за установено, че по силата на сключения между страните договор ищцата е заплатила на ответника сумата от 1750 лева като капаро.

В разпоредбата на чл. 87, ал. 1 ЗЗД са предвидени предпоставките за едностранно преустановяване на двустранен договор при неизпълнение от страна на длъжника, по причина, за която последният отговаря. С изявлението за извънсъдебно разваляне на договора изправната страна упражнява свое потестативно право, като е необходимо изявлението да достигне до неизправния длъжник. При сключен в писмена форма договор, предупреждението, на основание чл. 87, ал. 1, изр. 2 ЗЗД също следва да се направи писмено. То може да се отправи по пощата, чрез нотариална покана или с исковата молба. Ирелевантно е следователно дали изявлението за разваляне на договора е направено преди подаване на исковата молба, тъй като е възможно договорът да бъде развален с връчване на препис от исковата молба на ответника, вкл. и в случаите, когато предмет на делото е реституция на даденото при сключване или по време на действие на договора, до настъпване на прекратителното действие на извънсъдебното разваляне на договора. (В този смисъл е константната съдебна практика, обективизирана например в Решение № 269 от 22.10.2018 г. на ВКС по к. т. д. № 1980/2017 г., Решение № 76 от 13.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 1037/2016 г., I т. о., ТК и др.).

Когато се твърди разваляне на договора на основание чл. 87, ал. 2 ЗЗД поради безполезност на изпълнението, настъпила в резултат на забава на длъжника, безполезността трябва да е настъпила в резултат на виновна забава

на длъжника. При тази предпоставка за безусловно разваляне на договора в тежест на кредитора е да установи по безспорен начин отпадането на интереса от изпълнението, настъпило именно в резултат на забавата на длъжника. Продължителността на забавата сама по себе си не е достатъчно основание, за да се приеме, че за кредитора изпълнението е станало безполезно, а отпадането на интереса му в резултат на забавата следва да бъде обосновано и доказано. (В този смисъл е и константната съдебна практика, обективирана например в Решение № 51 от 28.07.2015 г. на ВКС по т. д. № 279/2014 г., II т. о., ТК; Решение № 51 от 10.09.2010 г. по т. д. № 32/2009 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 29 от 13.04.2011 г. по т. д. № 396/2010 г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 203 от 30.01.2012 г. по т. д. № 116/2011 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № ... от 3.07.2012 г. по т. д. № 307/2011 г. на ВКС, ТК, II т. о.)

В настоящия случай от свидетелските показания се установи, че въпреки, че срокът за изпълнение на строително-монтажните работи по договора е бил до декември 2019 г. включително, едва през месец март 2020 г. е започнало реалното изпълнение на такива, като единствено е поставена алуминиевата конструкция, която е следвало да държи новата дограма и покрива. По делото не се твърди и не се установява извършването на други СМР в изпълнение на договора.

От заключението на съдебно-техническата експертиза /на лист 35 от гр.д. № 49483/2020 г./ се установява, че поставената алуминиева конструкция не е изпълнена съгласно офертата с квадратни тръби 40/40 мм, а с квадратни тръби 30/30 мм, като заверките към стария парапет на терасата на конструкцията е извършен некачествено, поради което тази конструкция не може да понесе покрива и новата дограма. При изготвянето на експертизата през месец октомври 2020 г. вещото лице е констатирало /лист 35 от гр.д. № 49483/2020 г., че терасата се намира на последния етаж на жилищна сграда, като практиката в такива случаи е терасите да се остъкляват или да се поставя навес, за да се предпази дограмата от прякото въздействие на атмосферните влияния. Вещото лице посочва, че в резултат на това, че процесната тераса през зимата не е била покрита от намокрянето и измръзването шпакловката по нея е обрушена и се показва стъклофибърната мрежа.

При така установената фактическа обстановка съдът приема, че ответникът не е изпълнил задълженията си по договора в уговорения срок и с

уговореното качество, като не твърди и не установява това да е в резултат на причини, за които ответникът не отговаря, поради което неизпълнението на задълженията му по договора е виновно. От показанията на свидетеля ... се установява, че през лятото на 2020 г. от фирмата ответник са позвънили на ищцата и са предложили да изпълнят СМР договора, но са заявили, че не знаят кога ще стане това. Поради това, естеството на обекта, на който се е следвало да се подмени дограмата и да се изгради покрив с поддържаща конструкция, а именно – тераса на последния етаж на жилищна сграда, която преди започването на процесните СМР е била закрыта с цел предпазването ѝ от атмосферни влияния, и обстоятелството, че в резултат на забавата в изпълнение на договора процесната тераса е била открита за продължителен период и съответно увредена от атмосферните условия, а при оставянето ѝ открита за още време, и особено за още една зима, несъмнено са щели да настъпят още по-големи щети, съдът приема, че за ищцата изпълнението на договора от страна на ответника на неизвестна дата в бъдещето е станало безполезно. Поради това, за нея се е породило потестативното право да развали договора без да предоставя на ответника подходящ срок за изпълнение.

По делото е установено, че ищцата на 12.08.2020 г. е изпратила до ответника уведомление за разваляне на договора на двата ѝ известни адреса на ответника съответно в гр. ... и в гр. ... чрез куриерска фирма, което ответникът не се е явил да получи в офисите на фирмата /лист 19-21/. Поради това, на 28.08.2020 г. ищцата е изпратила на имейл адреса на фирмата на ответника писмо с наименование „уведомление“ /лист 23/. Предвид изпращането на уведомление за разваляне на договора, което ответникът не се е явил да получи, съдът намира, че правно и житейски логично е уведомлението, което ищцата е изпратила на ответника по имейл на 28.08.2020 г. да е с идентично съдържание като изпратеното с куриерската фирма. Поради това, договорът между страните е надлежно развален най-късно на 28.08.2020 г.

Разпоредбата на чл. 88, ал. 1 ЗЗД постановява, че развалянето на договорите има обратно действие, освен при договорите за продължително или периодично изпълнение. Следователно всяка от страните по договора е длъжна да върне на друга всичко, което е получила от нея.

Предвид безспорно установените по делото сключването на процесния договор за СМР, предаване на паричната сума от 1750 лева от ищцата на ответника и надлежното разваляне на договора поради виновно неизпълнение от страна на ответника, предявеният иск за връщане на сумата от **1750 лева** е основателен и следва да бъде уважен в пълен размер. Върху сумата от 1750 лева се дължи и законна лихва от датата на подаване на исковата молба в съда – 10.11.2020 г. до окончателното плащане на сумата.

По иска с правно основание чл. 88, ал. 1, изр. второ 33Д за обезщетение за имуществени вреди:

Съгласно чл. 88, ал. 1 33Д, изречение второ, кредиторът има право на обезщетение за вредите от неизпълнение на договора. Отговорността по чл. 88 33Д има основанията си в един самостоятелен фактически състав, включващ развален договор, вреди и причинна връзка.

По този иск в тежест на ищцата е да докаже претърпените от нея имуществени вреди, изразяващи се в описаните в исковата молба разходи за отстраняване на последиците от неизпълнението на задълженията на ответника, включително размера на вредите, както и причинна връзка между неизпълнението на задълженията на ответника по сключения договор и претърпените от ищцата вреди.

В настоящия случай от заключението на съдебно-техническата експертиза /на лист 35-36 от гр.д. № 49483/2020 г./ се установяват настъпилите щети във връзка от неизпълнението на задълженията на ответника по договора, а именно: в резултат на това, че терасата не е била покрита през зимата от намокряне и замръзване шпакловката е обрушена и се показва стъклофибърната мрежа и след покриване и остъкляване на терасата, подпрозоречния парапет е необходимо да се прешпаклова; монтираната дървена дограма от кухнята към терасата към октомври 2020 г. не е била в добро състояние, през прозореца е навлизола вода, която е обрушила шпакловката под прозореца от вътрешната страна, от навлизането на вода е деформирана и рамката на вратата от кухнята към терасата, която врата се отваря и затваря трудно, като цялата стена между кухнята и терасата от вътрешната страна следва да бъде прешпаклована и боядисана. В резултат на това, че терасата е била открита, както и в резултат на естественото износване

на дограмата, е необходимо същата да бъде подменена. В заключение вещото лице посочва, че щетите не биха се получили при остъклена и покрита тераса.

За установяване на направените разходи за отстраняване на последиците от неизпълнението на задължението на ответника по делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на двама свидетели. Съдът намира за необходимо да посочи, че в конкретния случай, предвид обстоятелството, че се твърди плащане на парични задължения по договори за извършване на строително-монтажни работи, които по своята правна същност представляват договори за изработка, за действителността на които не се изисква писмена форма, и които договори са на стойност под 5000 лева, и по делото няма данни задълженията за плащането на сумите да са установени с писмени актове, не са налице ограниченията за доказването със свидетелски показания по чл. 164, ал. 1, т. 1, 3 и т. 4 ГПК, и такива за установяване на направените разходи в конкретни случаи са допустими.

В показанията си свидетелят ... /протокол на лист 71, стр. втора и лист 72/ твърди, че поради негодността на поставената от ответника алуминиева конструкция да издържи дограмата и покрива на терасата, се е наложило същата да бъде премахвана и подменена с нова такава, като за премахването е направен разход в размер на 250 лева. За измазване на тухлите и предприемането на действия за отстраняване на теча по пода на терасата са похарчени 500 лева, а за покупка на дограма за вратата на кухнята в размер на 500 лева.

В показанията си свидетеля ... /протокол на лист 72, стр. втора/ твърди, че за поправяне на щетите по терасата ищцата е вложила 250 лева за тухли, 500 лева за измазване вътре в кухнята, и 500 лева за нови тухли.

От заключението на допълнителната съдебно-техническа експертиза /на лист 56 по гр.д. № 49483/2020 г./ се установява, че стойността за прешпакловане на подпрозоръчния парапет възлиза на 72,50 лева, за демонтаж на стоманената конструкция за остъкляване е необходима сумата от 51,45 лева, за доставка и монтаж на нова стоманена конструкция – 565 лева, а за отстраняване на щетите в кухнята – 60,86 лева.

Съгласно чл. 82, ал. 1 ЗЗД обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на

задължението.

От свидетелските показания и заключението на съдебно-техническата експертиза, съдът приема, че безспорно доказани по делото са щетите по процесната тераса, изразяващи се в обрушена шпалковка на подпрозоречния парапет, поставена негодна алуминиева конструкция, деформирана врата на кухнята и обрушена шпакловка под прозореца на вътрешната страна на кухнята, и според съда към момента на пораждаване на задължението ответникът е могъл да предвиди тяхното настъпване. Следователно единствено разходите за отстраняване на тези щети са пряка и непосредствена последица от неизпълнението на задължението на ответника и подлежат на обезщетяване.

Доколкото са налице съществени разминавания между твърденията на свидетелите за стойността на извършените от ищцата разходи, от една страна, и заключението на допълнителната съдебно-техническа експертиза, и предвид липсата на документи, които да потвърдят стойността на разходите, направени от ищцата, съдът намира, че на ищцата следва да бъде определено обезщетение за разходите за прешпакловане на подпрозоречния парапет, демонтаж на стоманена конструкция и преобоядисване на стената в кухнята според заключението на вещото лице, а за нова дограма на вратата в кухнята – според показанията на свидетеля ..., доколкото на вещото лице не е поставена задача за стойността на дограмата.

Предвид изложеното, за прешпакловане на подпрозоръчния парапет се дължи сумата от 72,50 лева, за демонтаж на стоманената конструкция за остъкляване – 51,45 лева, за преобоядисване на цялата стена в кухнята – 60,86 лева, и за смяна на дограмата на вратата в кухнята – 500 лева, или общо 684,81 лева, до който размер искът за обезщетение за имуществени вреди следва да бъде уважен, а за сумата над **648,81 лева** до пълния предявен размер от 1250 лева искът следва да бъде отхвърлен. Върху сумата от 684,81 лева се дължи и законна лихва от датата на подаване на исковата молба в съда – 10.11.2020 г. до окончателното плащане на сумата.

По иска с правно основание чл. 88, ал. 1, изр. второ ЗЗД за обезщетение за неимуществени вреди:

Съгласно задължителните указания, дадени с Тълкувателно решение № 4/ 29.01.2013 г., по тълк.д. № 4/2012 г. по описа на ОСГТК на ВКС, и при

договорната отговорност се дължи обезщетение за неимуществени вреди, когато те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждане на задължението, като за определяне размера на вредите по аналогия се прилага чл. 52 ЗЗД.

По този иск в тежест на ищцата е да докаже претърпените от нея неимуществени вреди, изразяващи се в описаните в исковата молба болки, страдания и притеснения и причинна връзка между неизпълнението на задълженията на ответника по сключения договор и претърпените от ищцата вреди.

Съгласно чл. 52 ЗЗД обезщетението за неимуществените вреди се определя от съда по справедливост, а в т. II от ППВС № 4/1968 г. е прието, че понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

От показанията на свидетелите ... и ... се установява, че ищцата е изживял голямо напрежение и множество притеснения във връзка с неизпълнението на процесния договор и отстраняване на последиците от това неизпълнение. Установи се също така, че между ищцата и първия свидетел, с когото живее във фактическо съжителство в резултат на неизпълнението на задълженията на ответника по договора са възникнали множество спорове, като такива се появяват и до ден днешен, и същите дори са били пред раздяла.

В настоящия случай, при определяне на размера на дължимото обезщетение следва да се вземе предвид и обстоятелството, че процесната тераса преди започването на ремонта е представлявала закрыта част от жилището на ищцата и е било възможно това пространството да бъде използвано по усмотрение на лицата, които обитават жилището. След започването на ремонта терасата е представлявала открито пространство за повече от година, което обстоятелство силно е ограничило възможността за ползване на тази част от жилището. Освен това, от заключението на съдебно-техническата експертиза се установява, че в резултат на лошото изпълнение на задълженията на ответника по договора по терасата е поставена метална конструкция, която не е била добре закрепена, което обстоятелство е създавало опасност и съответно е възпрепятствало изцяло нейното ползване.

С оглед качеството на ответника като лицето, което по занятие извършва ремонтни дейности и характера на задължението по договора за своевременно извършване на ремонт на терасата и съответно за нейното „покриване“, ответникът е знаел, че при неизпълнение ще възпрепятства ползването на тази част от жилището и ще създаде предпоставки за навлизане на вода в него. Следователно ответникът е знаел, че с това свое неизпълнение и последиците от него, ще създаде на ищцата големи неудобства, притеснения и напрежение.

Предвид изложеното, съдът намира, че искът за обезщетение за неимуществени вреди следва да бъде уважен в пълния предявен размер от **1250 лева**. Върху тази сума се дължи и законна лихва от датата на подаване на исковата молба в съда – 10.11.2020 г. до окончателното плащане.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

По този иск в тежест на ищцата е да докаже изпадане на ответника в забава по отношение на заплащане на сумата от 1750 лева, представляваща платения от ищцата аванс по договора.

Съгласно разпоредбата на чл. 84 ЗЗД длъжникът изпада в забава в два случая – когато срокът за изпълнение е бил определен или след като бъде поканен да изпълни.

Доколкото по делото е установено, че процесния договор е бил надлежно развален на 28.08.2020 г. и в поканата, която е изпратена до ответника /на лист 18 по делото/ се е съдържало искане за връщане на сумата от 1750 лева в тридневен срок от получаването на същата, съдът намира, че ответникът е изпаднал в забава за връщане на сумата от 31.08.2020 г. За периода от 06.11.2019 г. – 30.08.2020 г. съдът намира, че не е налице основание за заплащане на законна лихва върху сумата от 1750 лева, тъй като в този период не е била налице забава в плащането ѝ, доколкото до 28.08.2020 г. договорът между страните не е бил развален, съответно не е било налице основание за връщане на даденото по него, а за времето от 28.08.2020 г. до 30.08.2020 г. не е изтекъл дадения от ищцата на ответника срок за изпълнение. Поради това, законна лихва се дължи за периода 31.08.2020 г. – 05.11.2020 г. На основание чл. 162 ГПК и при използване на онлайн калкулатора за изчисляване на законна лихва на НАП съдът определи, че

размерът на законната лихва върху сумата от 1750 лева за периода 31.08.2020 г. – 05.11.2020 г. възлиза на **32,57 лева**, до който размер искът следва да бъде уважен, а за сумата над 32,57 лева до пълния предявен размер от 177,92 лева искът следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

При този изход на спора поначало право на разноски имат и двете страни съразмерно на уважената (83,14 %), респективно отхвърлената част от исковите (16,86 %). Съобразно чл. 209, изр. 2 ГПК разноските в производството по събиране на доказателства се присъждат на страната с решението по делото, поради което при разпределяне на отговорността за разноски съдът ще вземе предвид и тях.

Ищецът доказва разноски в размер на 220 лева за платена държавна такса в настоящото производство (платено нареждане на лист 37 по делото), 20 лева държавна такса за производството по чл. 207 ГПК (платежно нареждане на лист 24 по гр.д. № 49483/2020 г.), 350 лева депозит за изготвяне на съдебно техническа-експертиза (платежно нареждания на лист 42 по гр.д. № 49483/2020 г.), 150 лева депозит за допълнителна съдебно-техническа експертиза (платежно нареждане на лист 44 по гр.д. № 49483/2020 г.) и 500 лева адвокатско възнаграждение за производството по чл. 207 ГПК (договор за правна защита и съдействие на лист 25 от гр.д. № 49483/2020 г.), или общо 1240 лева. Съразмерно на уважената част от исковите, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцата сумата от **1030,94 лева**.

За настоящото производство процесуалният представител на ищцата – адвокат Л. Н. претендира заплащане на адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна правна помощ на ищцата на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗА (договор за правна защита и съдействие на лист 28 по делото). В хипотезата на чл. 38 ЗА адвокатското възнаграждение се определя от съда съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото. Същевременно, с Решение от 25.01.2024 г. на Съда на Европейския съюз по дело С-438/22 *Ем акаунт БГ* тарифата на минимални възнаграждения е обявена за неприложима. Предвид изложеното, съдът намира, че с оглед осъществена, съобразно действителната правна така и фактическа сложност на делото, като се вземат предвид материалният интерес, на адвокат Л. Н.

следва да бъде определено възнаграждение от 600 лева за настоящото производство. Съразмерно на уважената част от исковете ответникът следва да бъде осъден да заплати на адвокат Н. сумата от **498,84 лева** адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ищцата в настоящото производство.

Ответникът не претендира разноски, поради което такива не следва да му бъдат присъждани.

Така мотивиран, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖД ЕТ „...“, ЕИК: ..., с адрес на управление: гр. ..., да заплати на П. К. В., ЕГН: ***, с адрес: гр. ..., кв. „...“, ..., вх. ..., следните суми: на основание чл. 55, ал. 1, предл. трето ЗЗД сумата от 1750 лева, представляваща авансово плащане по разваления между страните Договор № .../06.11.2019 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исквата молба в съда – 10.11.2020 г. до окончателното плащане; на основание чл. 88, ал. 1, изр. второ ЗЗД сумата от 648,81 лева - обезщетение за имуществени вреди вследствие неизпълнението на Договор № .../06.11.2019 г. и сумата от 1250 лева – обезщетение за неимуществени вреди вследствие неизпълнението на Договор № .../06.11.2019 г. и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 32,57 лева – законна лихва върху сумата от 1750 лева за периода 31.08.2020 г. – 05.11.2020 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за имуществени вреди за сумата над 648,81 лева до пълния предявен от 1250 лева и иска за законна лихва за сумата над 32,57 лева до пълния предявен размер от 177,92 лева и за периода 06.11.2019 г. – 30.08.2020 г.**

ОСЪЖДА ЕТ „...“, ЕИК: ..., с адрес на управление: гр. ..., да заплати на П. К. В., ЕГН: ***, с адрес: гр. ..., кв. „...“, ..., вх. ..., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 1030,94 лева разноски съразмерно на уважената част от исковете.**

ОСЪЖДА ЕТ „...“, ЕИК: ..., с адрес на управление: гр. ..., да заплати на адвокат Л. И. Н., ЕГН: ***, с адрес: гр. ..., ж.к. „...“, бл. 3, вх. В, ет. 7, ап. 64, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК във връзка с чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗА, сумата от 498,80 лева адвокатско възнаграждение за оказана безплатна**

правна помощ на ищцата в настоящото производство съразмерно на уважената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____